

KRÁTKÉ ZPRÁVY

Nálezy zajímavých a nových druhů v květeně jižní části Čech IV

Václav CHÁN, Milan ŠTECH, Alena VYDROVÁ [red.]
Jihočeská pobočka České botanické společnosti při AV ČR

Anthriscus caucalis Bieb. - kerblík obecný

Jednoletá bylina rozšířená v teplejších a klimaticky vlhčích částech Evropy. V Čechách se vyskytuje poměrně vzácně, především v nejteplejších územích termofytika (Poohří, Polabí, Slánská tabule). Jako druh s malou konkurenční schopností v poslední době ustupuje. V Čechách byl kerblík obecný po roce 1970 registrován pouze na 6 lokalitách (SLAVÍK 1997).

Vyhledává polostinná místa v blízkosti sídlišť (křovinaté stráně, vinice, násypy silnic a železničních tratí, rumiště, návsí). V jižní části Čech nebyl dosud zaznamenán.

Popis nové lokality: Volyňské Předšumaví, Slaník u Strakonice (6749b): u paty zdi blíže domu čp. 32 v obci, několik exemplářů, 390 m n.m. (leg. V. Žíla 1984, revid. V. Skalický). Při kontrole v roce 1997 byl kerblík obecný na původní lokalitě potvrzen a současně byl pozorován jeho další výskyt opět při patě zdi v části obce nad skalnatým levým břehem řeky Otavy. V okolí rostly *Ballota nigra*, *Malva sylvestris*, *Saponaria officinalis*, *Verbascum densiflorum* aj.

Medicago polymorpha L. - tollice mnohotvará

Druh původem ze Středomoří, postupně zavlečen téměř do celého světa. Tollice mnohotvará se šíří se surovou vlnou a především s odpadem po jejím zpracování. Vyskytuje se na antropogenních stanovištích (rumiště, skládky, dvory zpracovatelských podniků). Její rozšíření je závislé na rozmístění zpracovatelských vlnářských podniků. Z území České republiky je známo několik lokalit. V jižní části Čech nebyl výskyt tohoto druhu dosud zaznamenán.

Popis nové lokality: Volyňské Předšumaví, Strakonice (6749b): skládka vlnářského podniku Fezko Strakonice na pravém břehu Otavy blíže železničního mostu při vsi okraji města, pouze několik exemplářů, cca 400 m n.m. (leg. V. Chán, V. Žíla 1986, det. J. Štěpánek).

Plantago arenaria W. et K. - jitrocel písečný

Druh *Plantago arenaria* roste ve střední a jižní Evropě, ve východní Evropě až po Ural a západní Sibiř. Ojedinelé výskyty jsou i v severní Africe. V Čechách je tento druh rozšířen především ve fytogeografické oblasti termofytika. Těžištěm jeho rozšíření je Polabí.

Roste na písčitéch až písčito-hlinitých půdách. V poslední době se častěji vyskytuje na druhotných stanovištích (železniční nádraží, násypy železničních tratí a pod.). Mapu rozšíření jitrocele písečného v České republice sestavili CHRTEK a SKOČDOPOLOVÁ (1994).

V jižní části Čech byl první výskyt druhu zaznamenán F. Hrobařem v roce 1928 na dně vypuštěného rybníka Otínského u Jindřichova Hradce na Českomoravské vrchovině (ROHLENA 1929). Ve zprávě z roku 1967 Hrobař sděluje, že druh *Plantago arenaria* u Otína již nebyl nalezen (HROBAŘ 1967).

Popis nové lokality: Volyňské Předšumaví, Strakonice (6749a): skládka písku u slévárny v bývalých Českých závodech motocyklových, pouze několik exemplářů, 400 m n.m. (leg. V. Chán 1971, rev. J. Chrtek sen.).

Písek do podniku byl dovážen z lokality vátých písků u obce Lozorno na západním Slovensku. S pískem byly zřejmě dovezeny diaspory a případně i celé rostliny. Druh se na skládce vyskytoval jen krátce.

Literatura

- CHRTEK J. et SKOČDOPOLOVÁ B., 1994: Rozšíření druhu *Plantago arenaria* v České republice. - *Čas. Nár. Muz.*, sect. natur., Praha, 163: 1-9.
- HROBAŘ F., 1967: Příspěvek ke květeně Jindřichohradecka. - *Zpr. Čs. Bot. Společ.*, Praha, 2: 156-163.
- ROHLENA J., 1929: Příspěvky k floristickému výzkumu Čech. IX. - *Čas. Nár. Mus.*, Praha, 103: 1-17, 65-76.
- SLAVÍK B. [ed.], 1997: Květena ČR: 5, Academia, Praha.

Došlo: 23. 2. 1998

Adresy autorů: Václav CHÁN
Dr. J. Fífky 867
CZ-386 01 Strakonice

Ing. Milan ŠTECH
Čečova 54
CZ-370 01 České Budějovice

RNDr. Alena VYDROVÁ
Včelná 297
CZ-373 82 Boršov nad Vltavou

Sbor. Jihočes. Muz. v Čes. Budějovicích, Přír. Vědy 38 (1998): 45 - 46